



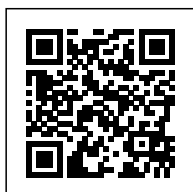
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY  
**POSLANECKÁ SNĚMOVNA**

VIII. volební období

---

**276/0**

**Návrh poslanců Miroslava Kalouska, Dominika Feriho, Heleny Langšádlové, Karla Schwarzenberga, Františka Váchy a Vlastimila Válka na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů**



Zástupce předkladatele: Kalousek M. a další  
Doručeno poslancům: 13. září 2018 v 10:05

## ZÁKON

ze dne.....2018,

**kterým se mění zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

### Čl. I

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 87/2014 Sb., zákona č. 382/2015 Sb., zákona č. 369/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb. a zákona č. 172/2018 Sb., se mění takto:

1. V § 17 odstavec 2 zní:

„(2) Vznikne-li důvodné podezření, že provozovatel spalovacího stacionárního zdroje umístěného v rodinném domě, v bytě nebo ve stavbě pro rodinnou rekreaci, nejde-li o prostory užívané pro podnikatelskou činnost, porušil některou z povinností podle odstavce 1, obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele na tuto skutečnost písemně upozorní a poučí jej o povinnostech provozovatele spalovacího stacionárního zdroje stanovených v odstavci 1 a o následcích těchto povinností.“

2. V § 23 odst. 1 se na konci písmene i) doplňuje slovo „nebo“ a písmeno j) se zrušuje.

Dosavadní písmeno k) se označuje jako písmeno j).

3. V § 23 odst. 2 písm. a) se slova „ , j) nebo k)“ nahrazují slovy „nebo j“.

### Čl. II

#### Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

## DŮVODOVÁ ZPRÁVA

### I. Obecná část

#### a) **Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy**

Podle stávající právní úpravy zákona o ochraně ovzduší se dopustí přestupku ten, kdo do svého domu nepustí úředníka za účelem kontroly jeho domácího kotle a paliv. Za tento přestupek je možné uložit pokutu do výše 50 000,- Kč.

Stávající právní úprava představuje prolomení ústavní ochrany nedotknutelnosti obydlí. V tomto závěru lze odkázat na odlišné stanovisko ústavního soudce Jaroslava Fenyka vyjádřené v nálezů Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 2/17, kde se lze dočíst následující:

*„Podmínky omezení základního práva na nedotknutelnost obydlí zákonem stanoví čl. 12 Listiny. Jestliže druhý odstavec tohoto ustanovení míří na domovní prohlídky v trestním řízení, na projednávání případ nedopadá. Napadené ustanovení zákona však podléhá mantinelům čl. 12 odst. 3 Listiny (tzv. jiné zásahy), a to tak, že musí jít o zásah v demokratické společnosti nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob, pro ochranu práv a svobod druhých anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku. Zákon omezující právo na nedotknutelnost obydlí lze tedy považovat za ústavně konformní pouze v případě, pokud sleduje a naplňuje některý z uvedených účelů.*

*Z napadeného ustanovení § 17 odst. 2 zákona o ochraně ovzduší vyplývá, že kontrolující je oprávněn vstoupit do obydlí za účelem kontroly dodržování zákonných povinností, pokud vznikne důvodné podezření, že provozovatel spalovacího stacionárního zdroje (umístěného v obydlí) porušuje ? navzdory předchozímu písemnému upozornění ? některou z povinností stanovených v § 17 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší. K tomu, aby mohlo dojít k zásahu do práva na nedotknutelnost obydlí, postačuje tedy podle dikce napadeného ustanovení, aby byla (nadále nebo opětovně) porušena jakákoliv z povinností stanovených v § 17 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší, kde jsou stanoveny obecné povinnosti uložené provozovateli stacionárního zdroje. Mezi tyto obecné povinnosti podle § 17 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší patří mj. povinnost provozovatele uvádět do provozu a provozovat stacionární zdroj v souladu s podmínkami pro provoz tohoto stacionárního zdroje stanovenými nejen 1. zákonem o ochraně ovzduší a 2. jeho prováděcími právními předpisy, ale i 3. výrobcem a dodavatelem stacionárního zdroje.*

*Napadené ustanovení tak fakticky spojuje oprávnění pro vstup do obydlí s porušením jakékoliv z široké skupiny nijak blíže specifikovaných povinností, obsažených nejen v právních předpisech, ale např. i v technické dokumentaci v podobě pokynů výrobce stacionárního zdroje. S ohledem na různorodost dané skupiny povinností je různá i míra znečištění ovzduší, která v důsledku jejich porušení může nastat, včetně případů, kdy může hrozit znečištění ovzduší nanejvýš zanedbatelné. Nelze proto u každé z těchto povinností vyplývajících z § 17 odst. 1 a priori konstatovat, že jejím porušením nastává situace legitimizující zásah do základního práva na nedotknutelnost obydlí, jak předpokládá čl. 12 odst. 3 Listiny, tedy že jde o situaci, kdy je daný zásah v demokratické společnosti nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob, pro ochranu práv a svobod druhých anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku. Závěr obsažený v bodě 39 odůvodnění nálezů, podle kterého napadená právní úprava „sleduje legitimní cíl ochrany práv a svobod jiných, kterým je ochrana jejich práva na příznivé životní prostředí, a také sleduje legitimní cíl ochrany zdraví osob, které mohou být zasaženy emisemi z nezákonně používaných spalovacích stacionárních zdrojů“, proto může být podle mého názoru platný*

*pouze zčásti, resp. pouze ve vztahu k některým povinnostem vyplývajícím z § 17 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší. Vzhledem k tomu je napadené ustanovení § 17 odst. 2 v rozporu s čl. 12 odst. 3 Listiny. “*

Předkladatelé návrhu zákona se s tímto závěrem ztotožňují, a proto navrhují zrušení zákonné povinnosti umožnění vstupu kontrolující osobě do obydlí.

Předkladatelé si však jsou současně vědomi možného přínosu prosté informace o povinnostech provozovatele stacionárního zdroje zasláné provozovateli stacionárního zdroje obecním úřadem. Proto v zákoně o ochraně ovzduší ponechávají ustanovení o zaslání takové informace.

**b) Předpokládaný hospodářský a finanční dopad, dopady na státní rozpočet a rozpočty krajů a obcí**

Navrhovaná právní úprava nebude mít negativní dopad na veřejné rozpočty.

**c) Soulad návrhu zákona s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy a s ústavním pořádkem České republiky**

Návrh zákona je v souladu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána i s ústavním pořádkem České republiky.

**d) Soulad návrhu zákona s předpisy Evropské unie**

Návrh zákona je v souladu s předpisy Evropské unie.

**II. Zvláštní část**

K čl. I

Zrušuje se povinnost umožnit kontrolující osobě vstup do obydlí za účelem kontroly kotle a plnění povinností podle § 17 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší. Současně se zrušuje přestupek spočívající v neumožnění této kontroly.

K čl. II

Účinnost předkládaného právního předpisu se navrhuje stanovit na patnáctý den po jeho vyhlášení.

V Praze dne 11. září 2018

Miroslav Kalousek, v. r.

Dominik Feri, v. r.

Helena Langšádlová, v. r.

Karel Schwarzenberg, v. r.

František Vácha, v. r.

Vlastimil Válek, v. r.

## PLATNÉ ZNĚNÍ

**příslušných částí zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, s vyznačením navrhovaných změn**

### § 17

#### **Povinnosti provozovatele stacionárního zdroje**

(1) Provozovatel stacionárního zdroje je povinen

- a) uvádět do provozu a provozovat stacionární zdroj a činnosti nebo technologie související s provozem nebo zajištěním provozu stacionárního zdroje, které mají vliv na úroveň znečištění, v souladu s podmínkami pro provoz tohoto stacionárního zdroje stanovenými tímto zákonem, jeho prováděcími právními předpisy, výrobcem a dodavatelem,
- b) dodržovat emisní limity, emisní stropy, technické podmínky provozu a přípustnou tmavost kouře podle § 4,
- c) spalovat ve stacionárním zdroji pouze paliva, která splňují požadavky na kvalitu paliv stanovené prováděcím právním předpisem a jsou určená výrobcem stacionárního zdroje nebo paliva uvedená v povolení provozu,
- d) předkládat příslušnému orgánu ochrany ovzduší na vyžádání informace o provozu stacionárního zdroje a jeho emisích,
- e) umožnit osobám pověřeným ministerstvem, obecním úřadem obce s rozšířenou působností a inspekci přístup ke stacionárnímu zdroji a jeho příslušenství, používaným palivům a surovinám a technologiím souvisejícím s provozem nebo zajištěním provozu stacionárního zdroje, za účelem kontroly dodržování povinností podle tohoto zákona,
- f) provést kompenzační opatření uložená krajským úřadem podle § 11 odst. 5,
- g) provozovat spalovací stacionární zdroj na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění a který není navržen rovněž pro přímé vytápění místa instalace, v souladu s minimálními požadavky uvedenými v příloze č. 11 k tomuto zákonu,
- h) provádět pravidelně nejméně jednou za tři roky prostřednictvím fyzické osoby, která byla proškolená výrobcem spalovacího stacionárního zdroje a má od něj udělené oprávnění k jeho instalaci, provozu a údržbě (dále jen „odborně způsobilá osoba“), kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, a předkládat na vyžádání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností doklad o provedení této kontroly vystavený odborně způsobilou osobou potvrzující, že stacionární zdroj je instalován, provozován a udržován v souladu s pokyny výrobce a tímto zákonem; pokud byla provedena pravidelná kontrola provozovaného kotle podle zákona o hospodaření energií<sup>33)</sup>, považuje se tím kontrola technického stavu a provozu podle tohoto zákona za splněnou v témže kalendářním roce; v takovém případě má provozovatel povinnost předložit na vyžádání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností zprávu o této pravidelné kontrole. V případě, že výrobce spalovacího stacionárního zdroje není znám, zanikl nebo není schopen zajistit odborně způsobilou osobu, která by mohla provést kontrolu technického stavu a provozu v rámci referenčního finančního limitu stanoveného prováděcím právním předpisem, může být kontrola provedena odborně způsobilou osobou oprávněnou jiným výrobcem k provádění kontroly technického stavu a provozu stejného typu spalovacího stacionárního zdroje. Vyjádření k dostupnosti odborně způsobilé osoby podle předchozí věty vystaví výrobce provozovateli do 30 dnů od jeho vyžádání a provozovatel jej připojí k dokladu o provedení kontroly předkládanému na vyžádání obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Nevystaví-li výrobce své vyjádření ve stanovené lhůtě, má se za to, že není odborně způsobilou osobou v rámci stanoveného referenčního finančního limitu schopen zajistit. V takovém případě je provozovatel povinen na vyžádání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností věrohodně prokázat, že výrobce o vyjádření požádal.

~~(2) Vznikne-li důvodné podezření, že provozovatel spalovacího stacionárního zdroje umístěného v rodinném domě, v bytě nebo ve stavbě pro rodinnou rekreaci, nejde-li o prostory užívané pro podnikatelskou činnost, porušil některou z povinností podle odstavce 1, avšak toto porušení nelze prokázat bez provedení kontroly spalovacího stacionárního zdroje, jeho příslušenství nebo používaných paliv, obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele na tuto skutečnost písemně upozorní a poučí jej o povinnostech provozovatele spalovacího stacionárního zdroje stanovených v odstavci 1 a o následcích opakovaného důvodného podezření na jejich porušení v podobě provedení kontroly. Pokud opakovaně vznikne důvodné podezření, že tento provozovatel nadále nebo opětovně porušuje některou z povinností podle odstavce 1, je kontrolující oprávněn vstoupit do jeho obydlí za účelem kontroly dodržování povinností podle tohoto zákona. Vlastník nebo uživatel těchto prostor je povinen umožnit kontrolujícímu přístup ke spalovacímu stacionárnímu zdroji, jeho příslušenství a používaným palivům.~~

**(2) Vznikne-li důvodné podezření, že provozovatel spalovacího stacionárního zdroje umístěného v rodinném domě, v bytě nebo ve stavbě pro rodinnou rekreaci, nejde-li o prostory užívané pro podnikatelskou činnost, porušil některou z povinností podle odstavce 1, obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele na tuto skutečnost písemně upozorní a poučí jej o povinnostech provozovatele spalovacího stacionárního zdroje stanovených v odstavci 1 a o následcích těchto povinností.**

(3) Provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu je, kromě povinností uvedených v odstavci 1, dále povinen

a) provozovat stacionární zdroj pouze na základě a v souladu s povolením provozu,

b) zjišťovat úroveň znečišťování podle § 6 odst. 1,

c) vést provozní evidenci o stálých a proměnných údajích o stacionárním zdroji, popisujících tento zdroj a jeho provoz a o údajích o vstupech a výstupech z tohoto zdroje a každoročně do 31. března ohlašovat údaje souhrnné provozní evidence za předchozí kalendářní rok prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností podle jiného právního předpisu<sup>11)</sup>; provozní evidenci je povinen uchovávat po dobu alespoň 6 let v místě provozu stacionárního zdroje tak, aby byla k dispozici pro kontrolu; povinnost ohlašování souhrnné provozní evidence se nevztahuje na provozovatele stacionárního zdroje umístěného ve vojenských objektech provozovaných Ministerstvem obrany nebo jím zřízenou organizací,

d) odvádět znečišťující látky ze stacionárního zdroje do ovzduší komínem nebo výduchem, pokud v povolení provozu není uvedeno jinak; výška, ve které dochází ke znečišťování, musí být vypočtena tak, aby provozem tohoto zdroje nedošlo k překročení imisního limitu uvedeného v bodech 1 až 3 přílohy č. 1 k tomuto zákonu; to neplatí v případě, kdy se postupuje podle § 11 odst. 5,

e) bezodkladně odstraňovat technické závady, které mají za následek vyšší úroveň znečišťování a současně nedodržení podmínky pro provoz stacionárního zdroje stanovené tímto zákonem, jeho prováděcím právním předpisem nebo povolením provozu, a nejpozději do 48 hodin od vzniku takové závady podat zprávu krajskému úřadu a inspekci o jejím výskytu; mezi tyto závady patří především špatná funkce nebo porucha na technologii ke snižování emisí,

f) omezit provoz nebo odstavit stacionární zdroj v případě technické závady na zdroji s následkem nedodržení podmínky pro provoz stacionárního zdroje stanovené tímto zákonem, jeho prováděcím právním předpisem nebo povolením provozu, nedojde-li do 24 hodin k obnovení provozu, který je v souladu s podmínkami stanovenými tímto zákonem, jeho prováděcím právním předpisem a povolením provozu; povinnost odstavení neplatí pro stacionární zdroj, jehož odstavení by vedlo k vyšším emisím, než jsou emise při jeho dalším provozu, nebo pokud je potřeba zachovat dodávku energie,

g) odstavit spalovací stacionární zdroj o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 50 MW a vyšším, pokud během uplynulých 12 měsíců překročila délka jeho provozu bez technologie ke snižování emisí 120 hodin; povinnost odstavení neplatí pro spalovací stacionární zdroj o celkovém jmenovitém tepelném

příkonu 50 MW a vyšším, jehož odstavení by vedlo k vyšším emisím, než jsou emise při jeho dalším provozu, nebo pokud je potřeba zachovat dodávku energie,

h) předložit inspekci protokol o jednorázovém měření emisí podle § 6 odst. 4 nebo 5 do 90 dnů od data provedení tohoto měření,

i) průběžně zaznamenávat, vyhodnocovat a uchovávat výsledky jednorázového a kontinuálního měření emisí pro účely kontroly po dobu 6 let v rozsahu a formě stanovené prováděcím právním předpisem,

j) zajistit a řádně provozovat technické prostředky pro kontinuální měření emisí, pokud se jedná o stacionární zdroj uvedený v příloze č. 4 k tomuto zákonu.

(4) Povinnosti stanovené v odstavci 3 se nevztahují na provozovatele chovu hospodářských zvířat, s výjimkou povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a).

(5) Ve spalovacím stacionárním zdroji o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším je zakázáno spalovat hnědé uhlí energetické, lignit, uhelné kaly a proplátky. Obec může vyhláškou zakázat na vymezeném území obce spalování vybraných druhů pevných paliv ve stacionárních zdrojích podle věty první, s výjimkou spalovacích stacionárních zdrojů uvedených v § 17 odst. 1 písm. g) splňujících pro tato paliva požadavky stanovené v příloze č 11 k tomuto zákonu.

(6) Provozovatel stacionárního zdroje, ve kterém je tepelně zpracován odpad, je kromě povinností uvedených v odstavcích 1 a 3 dále povinen

a) v případě přebírání nebezpečného odpadu provést odběr reprezentativních vzorků odpadu, a to pokud možno před jeho vyložení, a tyto vzorky uchovávat po dobu nejméně 1 měsíce po spálení odpadu; tato povinnost se nevztahuje na infekční odpad ze zdravotnické a veterinární péče uzavřený v ochranných obalech,

b) zastavit bezodkladně, nejdéle za 4 hodiny, tepelné zpracování odpadu, pokud je z měření emisí zřejmé, že jsou překročeny specifické emisní limity do doby, než jsou odstraněny příčiny tohoto stavu; opětovné zahájení provozu po odstranění příčin je možné při splnění podmínek a postupem stanoveným v provozním řádu a

c) oznámit překročení specifických emisních limitů bezodkladně inspekci.

(7) Ministerstvo vyhláškou stanoví náležitosti provozní evidence a souhrnné provozní evidence a náležitosti dokladu o provedení kontroly technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění a referenční finanční limit pro provedení této kontroly, který je rozhodný pro posouzení schopnosti výrobce zajistit odborně způsobilou osobu a který zahrnuje veškeré náklady spojené s jejím provedením, včetně dopravních nákladů odpovídajících vzdálenosti 50 km.

---

11) Zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

33) Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů.

### Přestupky fyzických osob

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s § 16 odst. 4 spálí v otevřeném ohništi jiné materiály než suché rostlinné materiály neznečištěné chemickými látkami,
- b) jako provozovatel stacionárního zdroje v rozporu s § 17 odst. 1 písm. a), neuvede do provozu nebo neprovozuje stacionární zdroj a činnosti nebo technologie související s provozem nebo zajištěním provozu stacionárního zdroje, které mají vliv na úroveň znečištění v souladu s podmínkami pro provoz tohoto stacionárního zdroje stanovenými tímto zákonem, jeho prováděcími právními předpisy, výrobcem nebo dodavatelem,
- c) jako provozovatel stacionárního zdroje nedodrжуje přípustnou tmavost kouře podle § 17 odst. 1 písm. b),
- d) jako provozovatel stacionárního zdroje v rozporu s § 17 odst. 1 písm. c) spaluje ve stacionárním zdroji paliva neurčená výrobcem stacionárního zdroje,
- e) jako provozovatel stacionárního zdroje nepředloží příslušnému orgánu ochrany ovzduší na vyžádání informace podle § 17 odst. 1 písm. d),
- f) jako provozovatel stacionárního zdroje v rozporu s § 17 odst. 5 spaluje ve spalovacím stacionárním zdroji o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším hnědé uhlí energetické, lignit, uhelné kaly nebo proplástky,
- g) jako provozovatel stacionárního zdroje v rozporu s § 17 odst. 1 písm. g) provozuje stacionární zdroj nesplňující požadavky podle přílohy č. 11 k tomuto zákonu,
- h) jako provozovatel stacionárního zdroje v rozporu s § 17 odst. 1 písm. h) neprovede pravidelně nejméně jednou za tři roky prostřednictvím odborně způsobilé osoby kontrolu technického stavu a provozu tohoto spalovacího stacionárního zdroje nebo nepředloží na vyžádání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností potvrzení o provedení této kontroly nebo zprávu o pravidelné kontrole podle zákona o hospodaření energií<sup>33)</sup>, nepřipojí k dokladu o provedení kontroly vyjádření výrobce nebo neprokáže, že o toto vyjádření požádal,
- i) jako provozovatel plavidla v rozporu s § 16 odst. 8 používá k pohonu plavidla paliva, která nesplňují požadavky na kvalitu paliv stanovených prováděcím právním předpisem, **nebo**
- ~~j) jako vlastník nebo uživatel prostor, v nichž je provozován spalovací stacionární zdroj, v rozporu s § 17 odst. 2 neumožní kontrolujícímu přístup ke spalovacímu stacionárnímu zdroji, jeho příslušenství nebo používaným palivům za účelem kontroly dodržování povinností podle tohoto zákona, nebo~~
- ~~k) j) v rozporu s § 18 odst. 4 používá výrobky pro opravy nátěru silničních vozidel, barvy nebo laky uvedené v prováděcím právním předpisu, ve kterých obsah organických sloučenin nebo směsi organických sloučenin přesahuje limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem.~~

(2) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), b), c), d), f), g), i) ~~;-j) nebo k)~~ **nebo j)**,
- b) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. e) nebo h).

---

33) Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů.